

Raadsvoorstel

Agendapunt: 7.

reg.nr 71056

Portefeuillehouder
Burgemeester mr. A.H. Brouwer-Korf

Raadscommissie(s)
- algemeen bestuurlijke zaken

Sector
CST/CO

Datum
18 juni 1999

Onderwerp:
Evaluatie gedoogbeleid coffeeshops.

Voorstel:

Voorgesteld wordt in te stemmen met de notitie Evaluatie gedoogbeleid coffeeshops d.d. 27 april 1999.

Aan de gemeenteraad,

1 Inleiding

De gemeenteraad heeft op 25 juni 1996 het plan van aanpak regulering coffeeshops vastgesteld. Dat besluit betekende een aanscherping van het gedoogbeleid voor coffeeshops in onze gemeente. Met name ook omdat de raad toen heeft besloten om het maximum aantal coffeeshops te bepalen op 11. Dat was destijds het aantal coffeeshops in Amersfoort, maar het betekende wel een teruggang ten opzichte van het eerdere aantal van 13. Het college-programma 1998-2002 gaat uit van maximaal 9 coffeeshops.

2 Overwegingen

De belangstelling voor het exploiteren van een coffeeshop in Amersfoort is nog steeds behoorlijk groot. Gemiddeld wordt 1x per kwartaal naar de vestigingsmogelijkheden in onze gemeente geïnformeerd. Enerzijds kan worden vastgesteld dat het in 1996 vastgestelde beleid om de toename van coffeeshops af te remmen goed heeft gewerkt, anderzijds behoeft het toen vastgestelde beleid enige bijstelling.

3 Aanpak

In bijgevoegde notitie d.d. 27 april 1999 wordt de stand van zaken weergegeven en worden suggesties gedaan om enkele knelpunten op te heffen. Ook wordt voorgesteld om de regelgeving op een enkel punt aan te passen aan de jurisprudentie.

De belangrijkste punten van het toekomstige beleid zijn de volgende:

- er zijn maximaal 9 coffeeshops in de gemeente Amersfoort gevestigd.
- bij de verkoop van softdrugs blijven de in de notitie evaluatie gedoogbeleid coffeeshops verwoorde zgn. AHOJG-criteria van het Openbaar Ministerie onverkort van toepassing.

Raadsbesluit

reg.nr 71056

De raad der gemeente Amersfoort;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 juni 1999, CST/CO (nr. 71056);

besluit:

in te stemmen met de notitie "evaluatie gedoogbeleid coffeeshops" d.d. 27 april 1999 en de hieruit voortvloeiende voorstellen voor toekomstig beleid, die inhouden dat:

- a. er maximaal negen coffeeshops in de gemeente Amersfoort zijn gevestigd;
- b. de in de notitie verwoorde zgn. AHOJG-criteria van het Openbaar Ministerie onverkort van toepassing blijven bij het gedogen van de verkoop van softdrugs;
- c. exploitanten van coffeeshops een horeca-exploitatievergunning nodig hebben om hun zaak als alcoholvrij horecabedrijf te kunnen uitoefenen;
- d. exploitanten van coffeeshops een gedoogbeschikking van de burgemeester nodig hebben om softdrugs te kunnen verkopen;
- e. de bestaande vestigingscriteria worden toegepast voor de beoordeling van aanvragen voor nieuwe coffeeshops;
- f. de huidige coffeeshops die niet voldoen aan de vestigingscriteria, verplaatst moeten worden naar een passender locatie waarbij een totaalafweging gemaakt wordt zoals beschreven in de notitie evaluatie gedoogbeleid coffeeshops en waarbij de vestigingscriteria met enige soepelheid kunnen worden toegepast. De burgemeester zal hierover, gehoord hebbende de commissie voor algemeen bestuurlijke zaken, kunnen besluiten;
- g. het bestemmingsplan gewijzigd moet kunnen worden als een bestaande coffeeshop kan worden verplaatst naar een passender locatie.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29 juni 1999.

de secretaris,

de burgemeester

In de nota van het Kabinet van 1995 "Het Nederlandse Drugsbeleid; continuïteit en verandering" wordt nog eens benadrukt dat coffeeshops in belangrijke mate bijdragen aan de scheiding van de soft- en harddrugsmarkten. De scheiding van markten blijft uitgangspunt van het landelijke drugsbeleid. Het Kabinet is van mening dat met behulp van coffeeshops de verborgen handel op straat of vanuit woningen kan worden tegengegaan. Landelijk heeft in de jaren tachtig en negentig het aantal coffeeshops, volgens het Kabinet, een te grote vlucht genomen.

Om die reden wordt in deze landelijke drugsnota een sanering van het aantal gedoogde verkooppunten van softdrugs bepleit. Het Kabinet heeft daarbij beslist geen koude sanering voor ogen. Wel geeft het Kabinet aan dat gemeenten in goed overleg met de driehoek een lokaal softdrugsbeleid moeten vaststellen. Tot slot worden de gemeentelijke overheden bestuurlijk-juridische instrumenten gegeven tot bestrijding van de overlast.

Die landelijke drugsnota heeft ook ten grondslag gelegen aan het voorstel tot aanscherping van het "Amersfoortse" coffeeshopbeleid. Die aanscherping was nodig om de toename van coffeeshops in onze gemeente tegen te gaan. Op 25 juni 1996 heeft de gemeenteraad ingestemd met de notitie daarover. Het maximum aantal coffeeshops werd toen vastgesteld op de destijds aanwezige 11 coffeeshops in Amersfoort, de locatiekeuze voor een nieuwe coffeeshop is aan strenge eisen gebonden en voorts gelden er voor de coffeeshophouder stringente voorwaarden voor het tegengaan van overlast.

3. Gemeentelijk coffeeshopbeleid

Het gemeentelijk coffeeshopbeleid is een gedoogbeleid. Dit betekent niet dat de gemeente zonder meer iets gedooft, maar dat de gemeente nadere regels stelt ten aanzien van situaties (coffeeshops) waartegen door het Openbaar Ministerie niet opgetreden wordt indien zij voldoen aan de criteria die door het OM worden gesteld (de zgn. AHOJG-criteria en de Opiumrichtlijn van het college van Procureurs-Generaal). Hierna zal daar verder op worden ingegaan.

4. Bevoegdheid gemeentebestuur / Openbaar Ministerie

Artikel 172 van de Gemeentewet kent de burgemeester specifieke verantwoordelijkheden toe inzake handhaving van de openbare orde. Dit betekent dat het beleid ten aanzien van coffeeshops tot de bevoegdheid behoort van de burgemeester als bestuursorgaan. Dit in tegenstelling tot het beleid t.a.v. de preventie en zorg; dat is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. Uiteraard valt het bestuurlijk optreden van de burgemeester onder de verantwoordingsplicht aan de gemeenteraad. De bevoegdheden van de burgemeester met betrekking tot het coffeeshopbeleid waren beperkt. Recente wijzigingen in de Gemeentewet en de Opiumwet (zie hierna) hebben die bevoegdheden echter aanzienlijk veruimd. De burgemeester heeft de bevoegdheid tot het stellen van regels ter bescherming van de openbare orde en voorkoming van overlast voor de woon- en leefomgeving. Bij overtreding van de criteria die door het Openbaar Ministerie zijn gesteld, is het Openbaar Ministerie in beginsel bevoegd op te treden, maar de burgemeester kan in dat geval nu ook optreden als de omstandigheden dat wenselijk maken. In de landelijke drugsnota en de OM-richtlijn wordt met nadruk gewezen op de rol van het driehoeksoverleg. Een goed softdrugsbeleid kan alleen in goed overleg tussen gemeente, Openbaar Ministerie en politie tot stand komen. De gemeente heeft een taak ter bescherming van de openbare orde en voorkoming van overlast, het Openbaar Ministerie blijft primair verantwoordelijk voor de handhaving van de Opiumwet en de politie zal de naleving van het beleid moeten controleren. Softdrugs en coffeeshops zijn dan ook periodiek onderwerp van gesprek

J: geen verkoop aan jeugdigen en geen toegang verlenen aan jeugdigen onder de 18 jaar,
 G: geen verkoop van meer dan vijf gram per transactie,
 De maximale handelsvoorraad is vastgesteld op 500 gram.

Verder heeft de gemeente/politie/justitie de overlast c.q. aantasting van het woon- en leefklimaat als volgt geconcretiseerd:

- geschreeuw voor de coffeeshop,
- meerdere personen zitten op het raamkozijn van de voorgevel,
- samscholing van meer dan 5 personen voor de coffeeshop,
- ongevraagd aanspreken van langslappend publiek door bezoekers van de coffeeshop,
- parkeren van auto's voor korte duur op trottoir door bezoekers gedurende hun bezoek aan de coffeeshop,
- urineren van bezoekers in de omgeving van de coffeeshop, en tenslotte
- negatieve uitstraling van de coffeeshop t.a.v. de omgeving (zwakke binnenverlichting, "geblindeerde" ramen in de voorgevel door plaatsing van lamellen of luxaflex waardoor het zicht van buiten naar binnen nauwelijks mogelijk is, onverzorgd uitzierende voorgevel, ondoorzichtige voordeur e.d.)

Ook de nadere invulling van het begrip overlast is meegedeeld en toegelicht op een voorlichtingsbijeenkomst op het hoofdbureau van politie, waarbij alle exploitanten van de Amersfoortse coffeeshops aanwezig waren.

In de loop van 1997 en 1998 zijn alle coffeeshops op de nieuwe regels gecontroleerd door bouw- en woningtoezicht en afdeling milieu van het Gewest Eemland. Uiteraard stapt de politie op onregelmatige tijden herhaaldelijk binnen. Bij de uitvoering van het beleid lag het accent op controle en het tegengaan van nieuwe vestigingen.

6. Vestigingscriteria

Bij de beoordeling van nieuwe aanvragen om een coffeeshop te mogen exploiteren wordt sedert juni 1996 getoetst aan de volgende criteria:

- a. vestiging van een coffeeshop wordt niet meer toegestaan in hoofdwinkelstraten en in winkelcentra;
- b. vestiging van een coffeeshop wordt in specifieke woonstraten niet meer toegestaan;
- c. vestiging van een coffeeshop wordt binnen een afstand van 250 meter van een onderwijs-instelling niet meer toegestaan;
- d. vestiging van een coffeeshop wordt binnen een afstand van 250 meter van een jongeren centrum niet meer toegestaan.

Bovendien geldt sedert juni 1996 nog de voorwaarde dat:

- in een coffeeshop de combinatie van verkoop van softdrugs en verkoop van alcoholhoudende drank niet wordt toegestaan, en dat
- verkoop van softdrugs uitsluitend wordt gedoogd in maximaal 11 coffeeshops.

Overeenkomstig het door de gemeenteraad in 1996 vastgestelde beleid mogen de huidige coffeeshops blijven bestaan op basis van overgangsrecht. Met uitzondering van de vestigingscriteria moeten daarbij wel de hiervoor genoemde aangescherpte regels door de coffeeshophouders in acht worden genomen.

Deze uitspraak van de rechtbank te Amsterdam leidt er toe dat de regelgeving beter op een ietwat andere wijze kan worden toegepast.

Deze andere wijze houdt in dat elke coffeeshophouder moet beschikken over een horeca-exploitatievergunning voor het exploiteren van een alcoholvrij horecabedrijf. In deze vergunning zal nu echter niet meer opgenomen worden dat de verkoop van softdrugs wordt gedoogd. Dat zal nu gebeuren door een afzonderlijke gedoogbeschikking te verlenen.

Dat betekent dat de exploitant van een coffeeshop, naast de horeca-exploitatievergunning, in het vervolg ook in het bezit zal moeten zijn van een zgn. gedoogbeschikking van de burgemeester. In die beschikking wordt aangegeven dat de verkoop van softdrugs in dat horecabedrijf onder voorwaarden wordt gedoogd.

Bij de beoordeling van een aanvraag voor zo'n gedoogbeschikking gelden de volgende definities en criteria:

1. definitie coffeeshop:

Een coffeeshop is een alcoholvrije horeca-inrichting waar handel in cannabisproducten plaatsvindt en de exploitant in het bezit is van een gedoogbeschikking.

2. definitie cannabisproducten:

Producten als vermeld in lijst II onderdeel B behorende bij artikel 3 van de Opiumwet (zgn. softdrugs). Cannabisproducten zijn hasj (hars van een hennepplant) en marihuana (verkruimelde bladen van de hennepplant). De producten worden ook wel aangeduid als (neder-)weed, wiet, stickie, joint, e.d. Space-cake valt ook onder de definitie omdat hierin cannabis is verwerkt.

3. definitie gedoogbeschikking:

Besluit met voorschriften van de burgemeester waardoor indien aan de voorschriften wordt voldaan tegen het exploiteren van een coffeshop niet wordt opgetreden.

De beschikking wordt op naam van de exploitant verleend en wordt verleend voor slechts één locatie; de beschikking is niet overdraagbaar.

4. verkoop van harddrugs:

De handel in of het voorhanden hebben van harddrugs wordt niet getolereerd.

5. maximale transactie:

De exploitant mag maximaal 5 gram cannabisproducten per dag aan dezelfde klant verkopen.

6. maximale handelsvoorraad:

In de coffeeshop mag niet meer dan 500 gram cannabisproducten als handelsvoorraad aanwezig zijn.

7. alleen verkoop tegen contante betaling:

De cannabisproducten mogen niet gratis verstrekt worden en moeten direct afgerekend worden. Een prijslijst moet duidelijk zichtbaar in de zaak aanwezig zijn.

8. geen affichering:

Het maximum aantal te gedogen verkooppunten van softdrugs in coffeeshops was door het driehoeksoverleg bepaald op 11. Het feitelijk aantal in Amersfoort is nu 9. Dit aantal coffeeshops blijkt een reëel aantal te zijn. Dit aantal voorkomt dat het maximumstelsel te krap is voor de behoefte waardoor een vlucht in de illegaliteit, met alle overlast van dien, kan ontstaan. Het aantal van 9 staat ook vermeld in het college-programma 1998-2002. Op 6 mei jl. heeft het driehoeksoverleg, gezien het vorenstaande, het aantal bepaald op 9.

13. vrije toegankelijkheid:

Een coffeeshop dient vrij toegankelijk te zijn.

Controlerende en toezichhoudende taken worden daardoor vergemakkelijkt. Ter wering van ongewenste klanten en ter controle van de leeftijd van de klanten kan de exploitant, net als bij horecabedrijven, een portier aanstellen.

14. eisen exploitant en beheerder:

De eisen die aan de exploitant en beheerders worden gesteld zijn gelijk aan de eisen op grond van artikel 5 van de Drank- en horecawet. De criteria zijn vermeld in het Besluit eisen zedelijk gedrag Drank- en Horecawet. Dit houdt in dat aan de hand van justitiële documentatie wordt gezien of een exploitant/beheerder de laatste 5 jaar een veroordeling heeft gehad verband houdend o.a. met de Drank- en Horecawet, Opiumwet, Wet op de Kansspelen, en delicten als heling, rijden onder invloed, openlijke geweldpleging, discriminatie etc.

15. geen alcohol:

In coffeeshops mag geen alcohol worden verkocht. Dat is al bestaand beleid. De coffeeshops hebben dan ook uitsluitend vergunning voor de verkoop van niet-alcoholhoudende dranken voor gebruik ter plaatse.

16. geen verkoop van smartproducten:

De verkoop van hallucinogene paddestoelen, andere smartdrugs en smart products in coffeeshops is niet toegestaan. Deze producten zijn wel te koop in de zgn. smartshop.

17. geen kansspelautomaten:

Coffeeshops worden aangemerkt als zgn. laagdrempelige inrichtingen. De wet op de Kansspelen bepaalt dat in dergelijke inrichtingen geen kansspelautomaten zijn toegestaan, maar uitsluitend behendigheidsautomaten.

18. sluitingstijd:

De coffeeshops in onze gemeente hebben een verplichte sluitingstijd van 01.00 uur opgelegd gekregen.

De burgemeester is bevoegd om in het belang van de openbare orde en zedelijkheid een vroeger sluitingsuur vast te stellen.

19. geen vestiging in de nabijheid van onderwijs-instellingen of jongerencentrum:

Volgens het huidige beleid mag een coffeeshop niet worden gevestigd binnen een afstand van 250 meter van een onderwijs-instelling of een jongerencentrum. Destijds is er bewust voor gekozen om dit afstandscriterium in het beleid op te nemen.

20. geen terras:

Bij coffeeshops wordt geen terras toegestaan. Dit om te voorkomen dat publiek ongewild in aanraking komt met softdrugs en om te voorkomen dat de drempel te laag wordt.

21. het bestemmingsplan:

Een pand waarin een coffeeshop is gevestigd dient een horecabestemming te hebben.

22. termijn gedoogbeschikking:

De gedoogbeschikking wordt verleend voor onbepaalde tijd en niet voor een bepaalde periode. Daarmee wordt aangesloten bij de systematiek van de horeca-exploitatievergunning op grond van de horecaverordening.

Indien de exploitant/ondernemer wijziging aanbrengt in de persoon van de beheerder of in de persoon van de exploitant van de inrichting, moet er een nieuwe gedoogbeschikking worden aangevraagd. Uiteraard moet er in dat geval ook een nieuwe horeca-exploitatievergunning bij de burgemeester worden aangevraagd.

Indien een coffeeshop of de exploitant niet meer aan de voorschriften voldoet, kan de gedoogbeschikking worden ingetrokken.

10. Bekendmaking beleidsregel

Ingevolge artikel 4.81 van de Algemene Wet Bestuursrecht is deze notitie een beleidsregel, vastgesteld door de burgemeester van Amersfoort ter uitvoering van het coffeeshopbeleid. De bevoegdheid daartoe ontleent de burgemeester aan artikel 172 van de Gemeentewet. De burgemeester heeft het standpunt van de gemeenteraad in deze gevraagd. Deze beleidsregel wordt openbaar bekend gemaakt.

Amersfoort, 27 april 1999

De burgemeester van Amersfoort,
Mr A.H. Brouwer-Korf

Coffeeshops mogen geen reclame maken anders dan een summier aanduiding op de betreffende localiteit. Reclame in huis-aan-huis-bladen, kabelkrant e.d. is niet toegestaan. Reclame is strafbaar op grond van artikel 36 van de Opiumwet.

9. geen toegang aan personen onder de leeftijd van 18 jaar:

De exploitant van de coffeeshop is strafbaar indien personen beneden de 18 jaar in de coffeeshop worden aangetroffen. De coffeeshophouder kan dit voorkomen door een legitimatieplicht voor bezoekers in te stellen.

10. toepassing horecaverordening:

Op coffeeshops is de horecaverordening van toepassing. Een coffeeshop is een vergunningsplichtige alcoholvrije horeca-inrichting. De horecaverordening geeft de gemeente een instrument om sturend op te treden. Door het vergunningstelsel is het mogelijk om, voorafgaande aan de vestiging van een alcoholvrij horecabedrijf, bij de beslissing op een aanvraag een aantal overwegingen te betrekken. Dit betekent dat eisen worden gesteld t.a.v. de inrichting van de coffeeshop, de persoon van de exploitant, de mogelijke aantasting van het woon- en leefklimaat, alsmede nadere vestigingsregels. Het verplicht sluitingsuur wordt opgenomen in de horeca-exploatievergunning.

11. geen overlast:

Coffeeshops mogen geen overlast veroorzaken. Hiervoor is al aangegeven wat onder overlast wordt verstaan. Uiteraard zal niet iedere klacht over overlast leiden tot onmiddellijke sluiting van een coffeeshop. Veel hangt af van de aard, frequentie en ernst van de overlast. De hinder rond een coffeeshop, met name van komende en gaande bezoekers, mag niet meer of anders zijn dan bij een gemiddeld horecabedrijf. Zolang dat het geval is, is er geen sprake van overlast en dus ook niet van overtreding van dit criterium.

Daarnaast stelt de rechter eisen aan de motivering van sluitingsbevelen en andere bestuurlijke maatregelen. De bewijsvoering rond overlast moet dan ook bestaan uit deugdelijke bewijsstukken zoals politierapporten, processen-verbaal, verklaringen en klachten van omwonenden e.d. Concreet betekent dit dat er bij overlasterisituaties rond coffeeshops eerst een dossier opgebouwd moet worden dat uiteindelijk "dik genoeg" moet zijn om een sluiting te kunnen rechtvaardigen.

De overlast moet objectief en overtuigend blijken en moet dus voldoende ernstig zijn om op te wegen tegen de in het geding zijnde belangen van de coffeeshophouder. Gevoelens van onveiligheid die niet ondersteund worden door controleerbare en verifieerbare feiten, zijn meestal niet genoeg.

Klachten van inwoners omtrent hinder en overlast, die niet bevestigd worden door eigen waarneming van de politie en ander bewijs van de politie vormen een insolide basis. Zorgvuldige registratie van klachten en meldingen is dan ook van belang.

12. maximum stelsel:

Bij het bepalen van het maximum aantal coffeeshops staat enerzijds de beheersbaarheid van de (cumulatieve) overlast voorop. Anderzijds dient de criminalisering, verschuiving en de vervaging van de scheiding van de markten voor softdrugs en voor harddrugs voorkomen te worden. Bij het maximumstelsel is impliciet begrepen dat ieder zich nieuw vestigende coffeeshop niet is toegestaan en door de vestiging overlast oplevert waardoor het woon- en leefklimaat wordt aangetast. Door toepassing van deze constructie is al snel een sluiting te bewerkstelligen van zich illegaal vestigende verkooppunten in voor het publiek toegankelijke inrichtingen.

7. Stand van zaken

Geconcludeerd kan worden dat het huidige beleid goed werkt. Vele aanvragen voor een nieuwe coffeeshop zijn geweigerd; de toename van het aantal coffeeshops kon een halt worden toe geroepen; de exploitatie van niet gewenste coffeeshops kon worden beëindigd, al dan niet door toepassen van bestuursdwang. Het aantal van 11 coffeeshop in 1996 zakte terug naar 8 in 1998.

Het huidige aantal is 9 en het betreft de volgende coffeeshops:

1. Relax, Van Almondestraat 3a,
2. Freetime, Van Galenstraat 31,
3. The Zoo, Puntenburgerlaan 72,
4. Take a break, Noordewierweg 10,
5. De Schommel, Pothstraat 39,
6. Pyramide, Kamp 54,
7. Alem, Schimmelpenninckstraat 2,
8. Trench Town, Krommestraat 41,
9. Horizon, Achter de Arnhemse poortwal.

Op verzoek van de burgemeester heeft de politie onderzocht over welke coffeeshops klachten zijn ontvangen en wat de aard van deze klachten is. In april jl. zijn de gegevens daarover van de politie ontvangen. Daaruit valt op te maken dat:

- alle coffeeshops frequent door de wijkagent worden gecontroleerd.
- alle ondernemers een goede relatie met de politie/wijkagent trachten te onderhouden.
- in de shops geen minderjarigen (< 18 jr.) door de wijkagenten worden aangetroffen.
- er geen concrete aanwijzingen zijn dat harddrugs in de shops worden verhandeld.
- over het algemeen geen overlast in de diverse panden wordt veroorzaakt.
- omwonenden van shops wel overlast ondervinden van rondhangende en luidruchtige bezoekers rondom of nabij de shops, startende c.q. crossende bromfietsen, parkeergedrag bezoekers, vervuiling van omgeving door bezoekers.

Deze gegevens, aangevuld met de klachten over coffeeshops die bij de gemeente zijn ontvangen, zijn van belang t.b.v. de uitvoering van het coffeeshopbeleid. De verwachting was overigens al dat de uitkomsten van het politieonderzoek geen al te grote verrassingen zouden opleveren. Uit het onderzoek blijkt dat de overlast zich met name voordoet bij de coffeeshops Relax en Freetime. Die coffeeshops zijn te dicht bij elkaar gelegen hetgeen, afgezet tegen het sociale karakter van de omgeving, een te zware belasting is voor die buurt. Dat geldt met name voor de Van Almondestraat. Ten einde de overlast in de buurt te verminderen heeft de burgemeester inmiddels het besluit genomen om de coffeeshop Relax op termijn te sluiten, waarbij aan de exploitant de mogelijkheid is geboden deze coffeeshop te verplaatsen naar een andere locatie.

8. Aanpassing toepassing regelgeving

Uit deze gegevens valt af te leiden dat de Amersfoortse coffeeshops, op een enkele uitzondering na, geen reden geven tot aanpassing van het eerder vastgestelde aangescherpte beleid. Uit oogpunt van openbare orde en vanuit de strafrechtelijke invalshoek bezien, is er dan ook geen aanleiding om wijziging te brengen in het vigerende beleid, zoals dat is vastgesteld in het driehoeksoverleg.

Wel is er aanleiding om de toepassing van de regelgeving te wijzigen. Jurisprudentie heeft uitgewezen dat de gemeentelijke wetgever geen vergunningsstelsel in het leven kan roepen voor het reguleren van coffeeshops.

in het driehoeksoverleg van het district Eemland zuid.

Bestuursrechtelijk optreden tegen coffeeshops was tot voor kort slechts mogelijk als het gebaseerd is op de handhaving van de openbare orde of de bescherming van het woon- en leefklimaat. Gemeenten hadden geen enkele rechtstreekse bevoegdheid op basis van de Opiumwet. Dit bemoeilijkt bestuursrechtelijk optreden tegen coffeeshops die in strijd handelen met de strafrechtelijke gedoogcriteria en de aanvullende door gemeenten gestelde voorwaarden. Tegen dergelijk strijdig handelen kan strafrechtelijk worden opgetreden, maar op basis van het strafrecht is een sanctie als sluiting niet mogelijk. Op 21 april jl. is het nieuwe artikel 13b van de Opiumwet, beter bekend onder de naam "Wet Damocles" in werking getreden. Dit artikel geeft de burgemeester de bevoegdheid om bestuursdwang toe te passen.

Dit stelt de burgemeester in staat om coffeeshops die in strijd handelen met de gestelde voorwaarden te sluiten dan wel hier een dwangsom op te leggen, zonder dat er sprake hoeft te zijn van feitelijke overlast.

In maart 1997 is overigens al een wijziging van de Gemeentewet (art. 174a) in werking getreden, waardoor de burgemeester nu ook woningen kan sluiten in het geval er bijv. sprake is van zeer ernstige overlast waardoor de veiligheid en gezondheid van omwonenden in het geding zijn. De oorzaak van die overlast kan drugsgebruik of drugshandel zijn.

5. Juridisch kader

Het gemeentebestuur kan niet rechtstreeks een vergunning verlenen aan de ondernemer van een coffeeshop om softdrugs te gaan verkopen, aangezien die activiteit in strijd is met de Opiumwet. Vandaar dat een andere constructie wordt gekozen.

In onze gemeente valt een coffeeshop onder het begrip "horeca-inrichting".

Om een horeca-inrichting te kunnen exploiteren heeft de ondernemer een vergunning nodig op grond van horecaverordening; dat is de zgn. horeca-exploitatievergunning.

Aanvragen voor de horeca- exploitatievergunning worden o.m. getoetst op:

- al dan niet strijdigheid met het bestemmingsplan/stadsvernieuwingsplan,
- eisen te stellen aan de persoon van de ondernemer en beheerder,
- eisen te stellen aan de inrichting,
- invloed op het woon- en leefklimaat in straat of buurt, en openbare orde aspecten.

Daarnaast valt een coffeeshop onder de werkingssfeer van het door de gemeenteraad op 25 juni 1996 vastgestelde aanscherpte gedoogbeleid voor coffeeshops. Die aanscherping was nodig om de toename van het aantal coffeeshops in onze gemeente een halt te kunnen toeroepen. In het geval de aanvraag niet voldoet aan de gestelde criteria, wordt de horeca-exploitatievergunning door de burgemeester geweigerd wegens aantasting van het woon- en leefklimaat.

Alle coffeeshophouders zijn destijds door de gemeente en door de politie uitvoerig geïnformeerd over het aangescherpte beleid van de gemeente. Voorts zijn toen de nieuwe richtlijnen van het Openbaar Ministerie aan de coffeeshophouders bekend gemaakt. Dat zgn. AHOJG-beleid houdt in:

A: geen affichering,

H: geen verkoop van harddrugs,

O: geen overlast,

beh bij nr 71056

NOTITIE EVALUATIE GEDOOGBELEID COFFEESHOPS

1. College programma 1998-2002

Het collegeprogramma "Samen werken aan een vitale stad" stelt dat bij de vestiging en verplaatsing van coffeeshops strenge eisen gelden voor de locatiekeuze en stringente voorwaarden voor het tegengaan van overlast in de directe omgeving. Onder voortzetting van het huidige aantal van 9 coffeeshops wordt opgemerkt dat binnen een overgangsregeling van maximaal twee jaar het mogelijk moet zijn om coffeshops op ongewenste locaties in Amersfoort te verwijderen.

Als reactie hierop kan worden opgemerkt dat uit gegevens van de politie en uit informatie die bij de gemeente zelf is binnengekomen, blijkt dat de meeste coffeeshops zich houden aan de regels en zonder veel problemen functioneren.

Voorts kan worden vastgesteld dat 7 van de 9 coffeeshops in Amersfoort zijn gelegen binnen een straal van 250 meter van een onderwijsinstelling. Op zich leidt dit in de praktijk niet tot meer of minder overlast dan de overige 2. Sluiting van deze 7 coffeeshops zou in de Amersfoortse situatie geen recht doen aan het Nederlandse drugsbeleid, gericht op een stringente scheiding van soft- en harddrugs en -met name- het beheersbaar houden van de verkoop van softdrugs.

In de praktijk is verder gebleken dat de strenge vestigingscriteria heel weinig mogelijkheden bieden om een coffeeshop te verplaatsen naar een andere locatie. De medewerking van de coffeeshophouder om zijn zaak naar elders te verplaatsen is daardoor ook heel gering omdat een betere plek niet voorhanden is. Toch kan zo'n verplaatsing wenselijk zijn uit een oogpunt van uitvoering van stadsvernieuwingsplannen of wegens verbetering van het woon- en leefklimaat in een buurt.

In de Amersfoortse situatie zou het mogelijk moeten zijn om coffeeshops die niet voldoen aan de vestigingscriteria te verplaatsen naar een passender locatie waarbij een totaalafweging gemaakt wordt zoals beschreven in deze notitie en waarbij de vestigingscriteria met enige soepelheid zouden kunnen worden toegepast. Het vigerende bestemmingsplan, waarin zo'n nieuwe locatie gelegen zou kunnen zijn, geeft eigenlijk geen mogelijkheden tot vestiging van de coffeeshop op de beoogde plek. Vandaar dat thans wordt voorgesteld dat het gemeentebestuur de bereidheid uitsprekt om mee te werken aan de verplaatsing van een coffeeshop door wijziging van het bestemmingsplan te bewerkstelligen. De bestemming wordt dan een horecabedrijf waarin niet-alcoholische dranken mogen worden verstrekt en het verstrekken van voor gebruik ter plaatse bereide etenswaren. Dus uitsluitend bestemmen tot alcoholvrij horecabedrijf, opdat een eventuele later gebruik van een pand tot regulier horecabedrijf waarin alcoholische dranken worden geschonken, wordt uitgesloten.

De wijziging van het bestemmingsplan t.b.v. de verplaatsing van een coffeeshop is mogelijk door toepassing van de procedure als bedoeld in artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Het besluit van de burgemeester, gehoord de commissie voor algemeen bestuurlijke zaken, tot verplaatsing van een coffeeshop naar de nieuwe locatie is uiteraard richtinggevend voor de commissie VRO bij de behandeling van het voorstel tot wijziging van het bestemmingsplan, alsmede voor de Gemeenteraad bij de vaststelling van het voorbereidingsbesluit.

- exploitanten van coffeeshops hebben ingevolge de horecaverordening een horeca-exploitatievergunning nodig om hun zaak als alcoholvrij horecabedrijf te kunnen uitoefenen.
- daarnaast hebben exploitanten van coffeeshops een gedoogbeschikking van de burgemeester nodig om softdrugs te mogen verkopen.
- de bestaande vestigingscriteria worden toegepast voor de beoordeling van aanvragen voor nieuwe coffeeshops.
- de huidige coffeeshops die niet voldoen aan de vestigingscriteria, moeten verplaatst worden naar een passender locatie waarbij een totaalafweging gemaakt wordt zoals beschreven in de notitie evaluatie gedoogbeleid coffeeshops en waarbij de bestaande vestigingscriteria met enige soepelheid kunnen worden toegepast. De burgemeester zal hierover, gehoord hebbende de commissie voor algemeen bestuurlijke zaken, kunnen besluiten.
- het bestemmingsplan moet gewijzigd kunnen worden als een bestaande coffeeshop verplaatst kan worden naar een passender locatie.

4 Overleg met derden

De inhoud van de notitie is besproken in het driehoeksoverleg. Zowel de officier van justitie als de districtschef Eemland Zuid zijn akkoord met de inhoud van de notitie.

5 Standpunt commissie

De notitie is op 10 juni 1999 besproken in de commissie voor algemeen bestuurlijke zaken. De commissie stemt in met de inhoud van de notitie.

Burgemeester en wethouders van Amersfoort,

de secretaris,

Dr. G. de Kleijn

de burgemeester

Mr. A.H. Brouwer-Korf

Bijlagen

- ontwerp-raadsbesluit
  - notitie evaluatie gedoogbeleid coffeeshops d.d. 27 april 1999
-